

Datum
2019-10-09

Diarienummer
RS 190839

Till Region Hallands revisorer

Yttrande – Svar på uppföljning av tidigare granskning av vård, omsorg och stöd för personer med missbruk och beroendeproblematik.

Regionstyrelsen, Driftnämnden Psykiatri och Driftnämnden Närsjukvård har för yttrande erhållit revisionsrapporten Uppföljning av tidigare granskning av vård, omsorg och stöd för personer med missbruk och beroendeproblematik.

Ärendet

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Halland har revisionsbyrå Price Waterhouse Coopers, PwC, haft i uppdrag att göra en uppföljning av tidigare granskning (dnr RS160162, 2016-03) av vård, omsorg och stöd för personer med missbruk och beroendeproblem. Syftet med den uppföljande granskningen har varit att besvara frågan om Driftnämnden Psykiatri och Driftnämnden Närsjukvård har vidtagit ändamålsenliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i tidigare genomförd granskning år 2016.

Bakgrund

Hälso och sjukvården och kommunerna ska ingå en överenskommelse om samverkan gällande personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel samt dopningsmedel. Detta regleras i Socialtjänst respektive Hälso och sjukvårdslagen. I Halland finns en *Regional överenskommelse om samverkan insatser till vuxna och ungdomar med riskbruk/missbruk/beroendeproblem*, senast beslutad av strategisk nivå 2015-03-20. Från 2018-01-01 ska samverkan även gälla spelmissbruk/beroende om pengar. Överenskommelsens syfte är att med utgångspunkt i gällande regelverk tydliggöra respektive huvudmans ansvarsområde. Den anger även rutiner för samlat ansvarstagande när insatser behövs från flera aktörer. Den regionala överenskommelsen utgör grunden för rapporten om genomförande av projekteringsarbetet *Förslag till utveckling av missbruks och beroendevården i Halland*, framtagen av Taktisk grupp missbruk och beroende, daterad 2014-06-13. Rapporten beskriver en modell innehållande avgiftningsavdelning (avd 24), tillnyktringsenhet samt uppbyggnad av tre öppenvårdsteam i länet, där socialtjänst, psykiatri och närsjukvård arbetar integrerat.

Regionstyrelsen beslutar 2015-05-27 att godkänna rapporten *Förslag till utveckling av missbruks och beroendevården i Halland* och att ge Driftnämnden Psykiatri i uppdrag att tillsammans med kommunerna genomföra förslag till utveckling. Vidare fick Regiondirektören i uppdrag att ta fram förslag till direktiv till Driftnämnden Närsjukvård avseende de delar som gäller närsjukvård.

Regionstyrelsen beslutar 2015-09-23 att uppdra åt Driftnämnden Psykiatri att påbörja sina delar av beroendeverksamheten i samverkan med Hallands kommuner och närsjukvården.

Regionstyrelsen beslutar 2016-02-10 att uppdra åt Driftnämnden Närsjukvård att snarast och inom ramen för Vårdval Halland egen regi planera för den missbruks och beroendevård som ska bedrivas i samverkan med andra aktörer inom vårdkedjan, i enlighet med beslutad rapport *Förslag till utveckling av missbruks och beroendevården i Halland*.

Sammanfattning

Sammanfattning av revisorernas uppföljande bedömning efter genomförd granskning:

- Revisorernas uppföljande granskning av Driftnämnd Psykiatri visar att det har implementerats beroendekedjor, så kallade öppenvårdsteam. Dock finns operativa verksamhetsområden som behöver fortsatt utveckling i samverkan med berörda parter för att fungera och samverka på ett fullt ut ändamålsenligt sätt.
- Hälsa och sjukvården och kommunernas samverkan regleras i *Regional överenskommelse om samverkan, insatser till vuxna och ungdomar med riskbruk/missbruk/beroendeproblem*, beslutad av strategisk nivå 2015-03-20. I intervjuer som revisorerna gjort i samband med granskningen framkommer att dokumentet inte har tydliggjorts och implementerats fullt ut i någon av driftnämndernas verksamhetsområde.
- Revisorerna fastslår vidare att den modell för sammanhållen styrning mellan parterna i missbruksvården inte inkluderat uppföljning med riktade indikatorer.
- Den uppföljande granskningen pekar på att Driftnämnden Närsjukvårdens uppdrag om att ha ett strategiskt ansvar över den regionala samverkan, inklusive samordningen via noder (öppenvårdsteam) inte var tydligt finansierad, uppdraget drog ut på tiden och pågår fortfarande.
- Revisorerna ser positivt på att verksamhetssystemet LifeCare har implementerats i bägge driftnämndernas verksamhetsområde och används för genomförande av samordnad individuell plan, SIP, men nämner att det är önskvärt om användande av SIP ökar inom vissa verksamheter. Revisorerna

har inte iakttagit några notiser om målvärden, riktade indikatorer eller uppföljning av SIP i någon av driftnämndernas verksamhetsområde, och statistik saknas för antalet SIP för missbruks och beroendevården.

- Revisorerna nämner Driftnämnden Närsjukvårdens övertagande av vård för läkemedelsmissbruk och inrättandet av sprututbytesmottagningar i länet som positivt och i linje med vad som beskrevs i den tidigare revisionen.

Den sammanfattande bedömningen av revisorernas uppföljande granskning av Driftnämnden Psykiatri och Driftnämnden Närsjukvård är, att aktiviteter och åtgärder finns planerade eller är under genomförande. Dock kvarstår utvecklingsbehov då åtgärderna ännu inte är på plats och bristerna inte fullt ut har hanterats.

Sammanfattning av driftnämndernas svar på revisorernas uppföljande granskning:

Driftnämnd Närsjukvård:

Revisorernas granskning visar att Driftnämnden Närsjukvårds implementering av regional samordning genom den regionala stödstrukturen och genom noder (öppenvårdsteam) fortfarande pågår.

Driftnämnden Närsjukvård ger därför förvaltningen i uppdrag att återrapportera till sammanträdet i oktober om förvaltningens arbete med *Förslag till utveckling av missbruks- och beroendevården i Halland* samt det av regionstyrelsens givna uppdrag om samordning av missbruksvården.

Driftnämnd Psykiatri:

Driftnämnden Psykiatri konstaterar att införande av nya arbetsformer tar tid, och att samverkan med andra aktörer är en process som ökar graden av komplexitet. Införandet av öppenvårdsteam har gett förutsättningar för att utveckla samverkan på operativ nivå och pekar på en mycket positiv utveckling för personer i behov av samordnade insatser. Svårigheter att rekrytera den kompetens som krävs och omorganisation av den regionala stödstrukturen är omständigheter som enligt Driftnämnden Psykiatri medfört att implementeringen av den regionala samordningen av missbruks och beroendevården inte har hanterats fullt ut.

Yttrande

Regionstyrelsen vill med anledning av revisorernas uppföljning av tidigare granskning av vård, omsorg och stöd för personer med missbruk och beroendeproblem framföra följande:

- Regionstyrelsen tar till sig av den kritik som riktats. Då de åtgärdsförslag som lämnats i föregående revisionsrapport 2016 inte har hanterats fullt ut och brister kvarstår, krävs att ytterligare åtgärder vidtas inom Region Halland samt tydliggöra de privata vårdgivarnas betydelse i genomförandet av uppdraget.
- Regionstyrelsen menar att uppdragets omfattning och komplexitet kräver tid för ett sammanhållet genomförande. Att arbeta i samverkan och med integrerade arbetssätt är utmanande men nödvändigt för att uppnå målet att kunna erbjuda god vård.

Regionstyrelsen

Mikaela Waltersson
Regionstyrelsens ordförande

Jörgen Preuss
Regiondirektör